

Riigimetsa Majandamise Keskus

Saadetud e-posti teel:

Lp Katrin Keert rmk@rmk.ee

Lp vandeadvokaat Arne Akerberg arne@advokaat.ee

27.04.2023

MÄRGUKIRI
riigihankemenetluses „Puiduvedu 2023-2028“
(viitenumber 258151)

Lp RMK esindajad!

Advokaadibüroo LINKLaw OÜ esindab MARGO NOVIKOV Osahingut (**MV**) kõigis küsimustes seoses riigihankemenetlusega „Puiduvedu 2023-2028“ (viitenumber 258151). Volikiri on lisatud (lisa 1).

Riigihangete vaidlustuskomisjon (**VAKO**) on 21.04.2023. a otsusega vaidlustusasjas nr 40-23/258151 tunnistanud kehtetuks Riigimetsa Majandamise Keskuse (**RMK**) riigihangete osakonna juhataja 24.03.2023 käskkirja nr 1-47.2689/3 hanke osas 3 Puutrans OÜ (**Puutrans**) kvalifitseerimise osas (käskkirja p 1. alap 1.13.).

I VAKO on märkinud, et:

- 1) Puutransi poolt VAKO'le esitatud andmetest ja dokumentidest ei ole tuvastatav, et Puutransi hankepassis ja Expertline OÜ 07.03.2023. a kinnituskirjas toodud teenuse maht 124 863,77 tm on tegelikult täidetud (lisaks väidetavalt alltöövõtu korras osutatud mahule 91 882 tm ehk kokku 216 745,77 tm).
- 2) Saades teada, et Puutrans oli Expertline OÜ alltöövõtja riigihanke viitenumber 193899 hankelepingute täitmisel, oleks RMK'l pidanud tekkima kahtlus seonduvalt Expertline OÜ-le osutatud teenuse mahuga 124 863,77 tm ja Hankija oleks pidanud seda täiendavalt kontrollima. Eelkõige seetõttu, et 07.03.2023 Expertline OÜ kinnituskiri võis olla esitatud 2020, 2021 ja 2022 Puutransi poolt osutatud kogu teenuse mahu kohta, st ka Prenton (RMK) 2020-2022 – 91 882,00tm kohta. Puudub mistahes mõistlik põhjendus sellele, et Expertline OÜ-le osutatud teenust näidata hankepassis kahes osas ja ühel juhul jätta teenuse tegelik tellija märkimata. **Esineb seega põhjendatud kahtlus, et Puutrans on kvalifitseerimistingimuse täitmiseks esitanud RMK'le valeandmeid (st Expertline OÜ'le teostatud teenuseid on kajastatud topest).**
- 3) Tartu Halduskohus on oma 04.10.2022 otsuses haldusasjas 3-22-1773 (p 17) leidnud, et kohtu arvates võiks hankija suurem kontrollikohustus seoses pakkuja netokäibega kõne alla tulla näiteks siis, kui asjaolud viitavad sellele, et nii suures ulatuses netokäibe tekkimine ei saa olla eluliselt usutav (nt pole pakkujal nii palju töötajaid või seadmeid jne). VAKO oli oma otsuses seisukohal, et sama seisukoht kohaldub ka kogemuse nõude täitmise kontrollile. RMK pole vaidlustusmenetluses põhjendanud, miks ta luges Puutransi **autojuhtide** ja **autorongide arvu** piisavaks ning ei pidanud vajalikuks küsida Puutransilt täiendavat selgitust ja dokumente.
- 4) RMK peab VAKO otsuse jõustumise järgselt uuesti kontrollima Puutransi vastavust kvalifitseerimise tingimustele.

II MV viitab käesolevaga täiendavatele asjaoludele, mis VAKO menetluses piisavat või üldse käsitlemist ei leidnud, kuid mis võivad otseselt mõjutada Puutransi kvalifikatsiooni täiendava kontrolli sisu ja tulemust:

- 1) VAKO otsusest on järeldatav, et Puutrans väitis VAKO menetluses VAKO'le vastates, et ta on osutanud Expertline'ile asjakohast teenust kokku 216 745,77 tm, sh Expertline'i alltöövõtjana vedanud RMK materjali mahus 91 882 tm. Pakkumust esitades kinnitas ja veel ka VAKO menetluses vaidlustusele vastates märkis Puutrans eraldi, et on osutanud teenust RMK'le 91 882 tm ja Expertline'ile 124 8633,77 tm (vt Puutransi 06.04.2023. a vastus vaidlustusele, p 2.10).

Puudub vaidlus, et Puutransil ei ole RMK'ga hankelepingut, mistõttu ei saanud ta õiguslikult osutada teenust RMK'le, vaid osutas teenust (olenemata tegelikust mahust) Expertline OÜ'le. **Seega on Puutrans esitanud RMK'le pakkumust esitades valeandmeid RHS § 95 lg 4 p 9 ning RHS § 177 lg 2 p 2 tähenduses ja Puutrans tuleb hankelt kõrvaldada!** Valeandmete esitamine ei ole antud juhul marginaalne küsimus, vaid eelduslikult esitas Puutrans andmed hankijale selliselt just seetõttu, et RMK'le ei oleks nähtav, et ka „RMK'le osutatud teenus“ osutati tegelikult alltöövõtjana Expertline'ile (mis viitaks otseselt kvalifitseerimiseks vajalike mahtude topelt esitamisele). Nagu VAKO menetluses selgus, siis RMK'le ei olnudki teada, kelle alltöövõtjana Puutrans tegutses ning võis vaid ekslikult eeldada, et teenust osutati Osaühingule Prenton. Ka VAKO on oma otsuse punktis 8.2.2.2.3 rõhutanud, et: *„Puudub mistahes mõistlik põhjendus sellele, et Expertline OÜ-le osutatud teenust näidata hankepassis kahes osas ja ühel juhul jätta teenuse tegelik tellija märkimata.“* **Seega on Puutrans tegutsenud eesmärgistatult selleks, et RMK'd eksitada ja saavutada enda vale-kvalifitseerimine.**

- 2) Kõnekas on asjaolu, et kuigi VAKO menetluses esindas Puutransi vandeadvokaat, siis viimase menetlusedokumendi allkirjastas ja tõendid (mahu tõendamiseks) esitas VAKO'le Puutransi juhatuse liige ise, mitte enam vandeadvokaadist esindaja. Ühe võimaliku põhjusena selliseks muudatuseks märgin (spekulatiivselt), et lisaks muudele õigusnormidele keelavad advokaadi kutse-eetika nõuded advokaadil esitada kohtule jms (sh VAKO'le) teadvalt ebaõigeid, võltsitud andmeid ja dokumente. VAKO menetluses olen juba tõendanud ka Expertline OÜ ja Puutransi juhtvisikute omavahelised seosed (sh asjaolu, et RMK eelmise vastava puiduveo hanke (193899) lepingute sõlmimise ajal oli Puutransi juhatuse liige just nimelt Expertline'i juhatuses).

Seega ei saa mingil juhul pidada nende isikute omavahelisi kinnitusi piisavaks, et selguks tõde ja tegelikud mahud. Sealjuures ei ole RMK jaoks tegelike mahtude väljaselgitamine sugugi nii keeruline ja mahukas töö, kui VAKO menetluses on RMK kirjeldanud (vt nt VAKO otsuse p 6.7.5). RMK on jätnud kasutamata võimaluse Exceli tabeli või nõ automaatsumma kasutamiseks, mis oluliselt kiirendab ja hõlbustab päringute tulemuste saamist. **Nimelt, kuna kõik veoselehed käivad läbi EMPL'i (Eesti Metsa- ja Puidutööstuse Liit) hallatava portaali, siis seal on võimalik kiirelt ja efektiivselt filtreerida soovitud andmeid, sh näha veoselehe täpsusega ning ka kokkuvõttes veetud mahte, läbitud km, vedajat, veoki numbrit, kauba omanikku, lähtekohta, sihtkohta, saaja nime, jne.** Päringuid saab kohendada ja tulemused saada vaid mõne minutiga. Mingit vajadust veoselehtede ükshaaval läbitöötamiseks ei eksisteeri.

- 3) Vaidlustuse punktis 2.2.2 ja 13.04.2023. a seisukoha punktis 2.5 (alapunkt 5)) olen põhjalikult käsitlenud asjaolu, et puht-matemaatiliselt ei ole Puutransi töötajate arvuga ja autorongide arvuga võimalik, et aastatel 2020 – 2022 tegi Puutrans metsamaterjali maanteevedusid vähemalt 90 000 m³ iga pakutava metsaveo autorongi kohta ehk kokku 3 x 90 000 = 270 000 eurot. Eelnevat kinnitab ka orienteeruv autode arvu tabel (vt 13.04.2023. a seisukoha lisa 4), mis on loogiline teiste pakkujate osas, välja arvatud Puutrans. Puutransi puhul esineb kõigi teistega võrreldes oluline anomaalia. Antud tabelis on võetud iga aasta kohta Tarkmert OÜ reaalne käive ja realselt veetud

tihumeetrid, mis on jagatud omavahel läbi – tulemuseks koefitsient, mis aitab leida teiste tabelis olevate äriühingute puhul müügitulu kaudu tihumeetrite koguse. Teised äriühingud on valitud tabelisse koos Tarkmerti'ga just seetõttu, et tegemist on samas piirkonnas vedusid tegevate äriühingutega, kus teeb vedusid ka Puutrans. Kuna kogemuse nõue on Hankes 30 000 tm autorongi kohta aastas, siis tm arvu järgi saab leida, mitu autorongi on keskmiselt selle mahu vedamiseks vaja (tm kogus jagatud 30 000'ga). Nagu tabelist nähtub, ületab kõigi teiste äriühingute keskmine autorongide arv (peale Puutransi) Hankes pakutud autode arvu (ainsana on ebaloomika Riilo Veod OÜ andmetega, kuid see pigem kinnitab tabeli õigsust, sest seetõttu ilmselt esitaski see äriühing ühispakkumuse koos kahe teise äriühinguga). Tabel ei pretendeeri absoluutsele tõele, kuid suurusjärgud ja loogika on õige ning need viitavad, et Puutransi andmed omakorda ei ole õiged.

- 4) Puutransi töötajate ja autorongide ebapiisavust selliste mahtude täitmiseks olen VAKO menetluses põhjalikult käsitlenud ning VAKO on sellega nõustunud, juhustades RMK'd ka neid asjaolusid täiendavalt kontrollima. Rõhutan siinkohal täiendavalt asjaolusid, millega RMK saab täiendavat kontrolli teostades arvestada või silmas pidada:
- a. Puutransi poolt enda sõidukina esitletud sõidukil numbrimärgiga 817BSN on toimunud omanikuvahetus 20.12.2021. a (lisa 2). Puutrans on jätnud enda nimele vaid veoloa.
 - b. Puutransi sõiduk numbrimärgiga 146WCL on enam kui aasta jooksul ehk alates Eestis esmarestreerimisest 03.02.2020 kuni 05.02.2021. a sõitnud vaid 28 607 kilomeetrit (lisa 3), mis on valdkonda arvestades pea olematu läbisõit, mis tähendab ka veotud mahtude väiksust (30 000 tm / aastas maanteedel sellise läbisõiduga vedada ei ole ilmselgelt võimalik).
 - c. Avalikest andmetest ei nähtu Puutransil mistahes rendiveokite olemasolu (vastava tasustatud teenuse osutamisel on selline registreering kohustuslik). Seega ei ole Puutransil võimalik nüüd tagantjärele ka nt väita, et ta kasutas kvalifitseerumiseks vajalike mahtude saavutamiseks renditud veokeid.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Veiko Viisileht
vandeadvokaat
MARGO NOVIKOV Osahingu lepinguline esindaja

Lisatud:

1. Volikiri.
2. Maanteeameti andmed sõiduki numbrimärgiga 817BSN kohta.
3. Maanteeameti andmed sõiduki numbrimärgiga 146WCL kohta.